

BULLETIN KLUBU REKTORŮ

• květen 1992 • ročník I • číslo 2

O b s a h

Zasedání Klubu rektorů v Chudobíně a v Olomouci 10.-11. 4. 1992	2
Stanovisko Klubu rektorů k výsledkům expertizy OECD a potřebě novelizace zákona o vysokých školách	4
Stanovisko Klubu rektorů k návrhům zákona ČR o vědě a technologiích a zákona SR o vědě a technice	6
Stanovisko Klubu rektorů k přijímacímu řízení	8
Dohoda rektorů vysokých škol ČSFR o zásadách odměňování podle nových platových předpisů	10
Adresáti dokumentů 6. zasedání Klubu rektorů	11
Dopis prezidentu ČSFR	12
Ohlasy na 6. zasedání Klubu rektorů v tisku	13
Konference studentů vysokých škol ČSFR	14
Koncepce vysokého školství v ČSFR	16
M. Jelínek: Ke stylu práce Klubu rektorů	17
Diskuse ke stylu práce Klubu rektorů - výzva redakce	19
Konference rektorů a prezidentů vysokých škol ve Spolkové republice Německo	20
Adresář Klubu rektorů	23
Knihovna Klubu rektorů	23
K obsahu příštího čísla Bulletinu Klubu rektorů	23

ZASEDÁNÍ KLUBU REKTORŮ V CHUDOBÍNĚ A V OLOMOUCI 10.-11. 4. 1992

Klub rektorů českých a slovenských vysokých škol se sešel v Chudobíně a v Olomouci ve dnech 10. a 11. dubna 1992. Hostitelskou školou byla Univerzita Palackého v Olomouci.

Hlavní jednání obsahovalo tyto body:

1. Zákon o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.
2. Věda a výzkum na vysokých školách (vztah vysokých škol k ČSAV).
3. Příjímací řízení pro školní rok 1992/93.
4. Nejnovější připomínky k novele vysokoškolského zákona.
5. Hodnocení konference OECD.

Jednání bylo rozčleněno do těchto fází:

1. Úvodní plenární zasedání.
2. Práce v tematických skupinách.
3. Večerní diskuse s představiteli ministerstev školství.
4. Závěrečné plenární zasedání.

Z jednání vzešly tyto dokumenty:

1. Stanovisko Klubu rektorů k výsledkům expertizy OECD a potřebě novelizace zákona o vysokých školách.
2. Stanovisko Klubu rektorů k návrhům zákona ČR o vědě a technologiích a zákona SR o vědě a technice.
3. Stanovisko Klubu rektorů k přijímacímu řízení.
4. Dohoda rektorů vysokých škol ČSFR o zásadách odměňování podle nových platových předpisů (interní materiál Klubu rektorů).

Konečná redakce dokumentů byla provedena ještě v Olomouci bezprostředně po skončení jednání a všechny dokumenty byly dány k dispozici přítomným novinářům, s nimiž proběhla krátká tisková beseda za přítomnosti rektorů M. Cernohorského, M. Jelínka a tajemnice Klubu rektorů M. Fojtíkové. Ohlasy v tisku (s. 13) zachycují vyjádření k různým otázkám řady dalších účastníků 6. zasedání Klubu rektorů.

Vystoupení hostů

V sobotu 11. 4. 1992 dopoledne podali Klubu rektorů informaci dva hosté:

- (1) Bernard Loing, rektor Akademie a ředitel Národního střediska dálkového vzdělávání v Paříži. (V sobotu odpoledne navazoval na zasedání Klubu rektorů seminář k technickým aspektům distančního vzdělávání s francouzskými hosty.)
- (2) Dr. Petr Pechan, prezident Pražského institutu pokročilých studií. (Podrobná informace, kterou zaslal P. Pechan Kanceláři Klubu rektorů, bude uvedena v Bulletinu Klubu rektorů č. 3.)

Kulturní program

Součástí pátečního večera 10. 4. 1992 v chudobínském zámku byl koncert Komorního orchestru Moravské filharmonie.

V sobotu 11. 4. 1992 po skončení jednání Klubu rektorů (12.20 hod.) a krátké polední přestávce koncertovali v kostele sv. Mořice v Olomouci rektorka JAMU Brno Alena Veselá (varhany) a rektor VŠMU Bratislava Miloš Jurkovič (flétna). Na programu byly skladby J. S. Bacha, G. F. Händla, Cl. Debussyho a L. Janáčka.

STANOVISKO KLUBU REKTORŮ K VÝSLEDKŮM EXPERTIZY OECD A POTŘEBĚ NOVELIZACE ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Klub rektorů bere na vědomí výsledky expertizy československého vysokého školství, které předložila pracovní skupina OECD, a oceňuje její snahu přispět k řešení aktuálních problémů vysokoškolského vzdělávacího systému.

Klub konstatuje, že předložené materiály i diskuse na pracovním semináři ve dnech 30. a 31. 3. 1992 v Praze nezávislou skupinou expertů objektivně potvrdila naše poznatky o stavu československého vysokého školství. V souladu se závěry expertní skupiny považujeme za nevyhnutelné zvýšit kvalitativní i kvantitativní parametry vysokoškolského vzdělávacího systému s výrazně zvýšenou finanční podporou státu.

Podporujeme návrh na vznik nezávislé skupiny významných představitelů vysokých škol, vědy, techniky, kultury a výrobní sféry, která připraví (posoudí) koncepci dalšího rozvoje vysokých škol v ČSFR, a to s důrazem na jejich diversifikaci a kompatibilitu s vysokými školami ve vyspělých západních zemích. Narozdíl od skupiny expertů OECD nedoporučujeme organizovat alternativní vysokoškolské studium mimo soustavu vysokých škol.

Klub rektorů vítá a podporuje náměty na novelizaci zákona o vysokých školách s cílem

- udržení integrity jednotlivých vysokých škol a
- zastavení jejich atomizace na fakultní struktury.

Podporuje rovněž náměty na jednoznačné vymezení kompetencí akademických funkcionářů vysokých škol a fakult, akademických senátů a vědeckých rad s cílem posílit postavení volených funkcionářů vysokých škol a fakult ve vztahu k jejich samosprávným orgánům.

Klub rektorů souhlasí s hodnocením situace v obnově učitelských sborů vysokých škol. Její řešení však kromě námětů skupiny OECD vidíme i v tom, že se

- upraví dosud platné zákonné normy, upravující podmínky pro vznik a zánik pracovně-právních poměrů učitelů vysokých škol, a že se též
- zabezpečí dodatečné finanční prostředky pro vysoké školy tak, aby práce vysokoškolského učitele byla i platově adekvátně hodnocena.

V souladu se závěry OECD považujeme rozvoj doktorandského studia a vytváření motivačního vzdělávacího prostředí pro zvyšování celkové kvality vysokoškolského vzdělávání za základnu perspektivní obnovy učitelského sboru.

Podporujeme náměty na postupnou a diferencovanou redukci rozsahu organizované výuky tak, aby se podstatně zvýšila osobní odpovědnost studentů za jejich odborný a osobnostní rozvoj. Tyto změny si vyžadují vytváření adekvátních materiálních podmínek.

V souladu se závěry expertizy o potřebě pružnějšího a diversifikovanějšího financování vysokých škol doporučujeme

- upravit zásady daňové politiky tak, aby vytvářely prostor pro iniciativu a ochotu hospodářských organizací podporovat vysokoškolské vzdělání,
- zjednodušit finanční předpisy upravující činnost vysokých škol s cílem podpořit jejich podnikatelské aktivity,
- zrušit odvodové povinnosti vysokých škol ve vztahu ke státnímu rozpočtu,
- v případě zavedení finančních poplatků za studium rozvinout systém sociálních stipendií a půjček pro studenty vysokých škol.

V Olomouci dne 11. 4. 1992

Za Klub rektorů ČSFR

Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
předseda Klubu rektorů ČSFR

STANOVISKO KLUBU REKTORŮ K NÁVRHŮM ZÁKONA ČR O VĚDĚ A TECHNOLOGIÍCH A ZÁKONA SR O VĚDĚ A TECHNICE

Klub rektorů se otázkami vztahu vysokého školství a vědy zabýval na svých zasedáních v říjnu 1990 (Brno), v lednu 1991 (Nitra), v červnu 1991 (Košice), v říjnu 1991 (Podolánky na Moravě) a v lednu 1992 (Plzeň). Následující stanovisko Klubu rektorů ČSFR na předcházející stanoviska navazuje a organicky z nich vyplývá.

Při posuzování alternativních návrhů zákona o vědě a technologiích (technice) ČR a SR Klub rektorů ČSFR konstatuje, že oba návrhy se liší v následujících bodech:

1. V postavení ústředního orgánu státní správy pro vědu a technologie (techniku), který je obsažen ve slovenském návrhu a který v českém návrhu chybí. Úkoly tohoto orgánu ve slovenském návrhu jsou definovány ve smyslu návrhů koncepcí a forem organizace vědy a techniky.

2. V postavení Rady vlády ČR pro vědu a technologie a Rady vlády SR pro vědu a techniku. Rada vlády SR je ve slovenské verzi definována jako poradní orgán vlády SR, který se vyjadřuje ke všem návrhům, které ústřední orgán státní správy pro vědu a techniku předkládá do vlády.

V návrhu ČR má Rada vlády pro vědu a technologie stejné poslání odborného poradního orgánu, avšak narozdíl od Rady vlády SR přebírá Rada vlády ČR i určité funkce exekutivy (např. navrhuje výšku institucionálních prostředků na rozvoj vědy a technologie), její rozhodnutí se předkládají přímo vládě ČR bez jakékoliv další kontroly vědeckou komunitou.

3. V účelovém financování vědy a technologie (techniky). Ve slovenském návrhu předmětného zákona se účelové financování vědy a techniky realizuje prostřednictvím Státního fondu pro vědu a techniku a o přidělování financí z grantů rozhoduje Grantová rada jako nejvyšší orgán Státního fondu pro vědu a techniku.

V českém návrhu předmětného zákona se zřizuje Grantová agentura s rozpočtovou kapitolou, čímž se tento orgán stává dalším ústředním orgánem státní správy.

4. V obou návrzích zcela chybí zřetel k vazbám vědy a technologií (techniky) na kulturu. Tato okolnost znemožňuje poskytování prostředků např. pro oblast designu, počítačové grafiky, vizuální komunikace a vůbec pro všechny druhy bádání v oblasti uměleckých oborů.

Usnesení

1. Klub rektorů ČSFR upozorňuje na zásadní rozdíly v podkladech k zákonu ČR o vědě a technologiích a zákonu SR o vědě a technice a požaduje, aby oba zákony tohoto typu byly pro obě republiky v maximální možné míře shodné.

2. Klub rektorů ČSFR konstatuje, že slovenská verze návrhu předmětného zákona vyjadřuje lépe potřeby rozvoje vědy a techniky (technologií) jak na vysokých školách, tak i na pracovištích

akademií věd a rezortních výzkumných ústavech.

3. Klub rektorů ČSFR zdůrazňuje, že podmínky rozvoje vědy a technologií (techniky) na vysokých školách, ústavech akademií věd a ostatních výzkumných pracovištích by měly být vytvářeny v jednom ústředním orgánu státní správy s vertikálním propojením na vládu a na nezávislé orgány vědecké komunity, v jejichž pravomoci je financování vědy a technologií (techniky).

4. Klub rektorů ČSFR doporučuje, aby ČNR při projednávání návrhu skupiny poslanců ČNR zákona ČR o vědě a technologiích přihlížela k tomuto stanovisku Klubu rektorů ČSFR a v konečném znění v tomto směru pozměnila znění předmětného zákona.

5. Klub rektorů ČSFR podporuje návrh na vytvoření Federální rady pro vědu a technologie (techniku) a Federálního fondu pro vědu a technologie (techniku). Úkolem Rady bude i reprezentace československé vědy a techniky v zahraničí, úkolem fondu bude podpora spolupráce ve vědě a technologiích (technice) v rámci obou republik. Oddalování vzniku těchto orgánů prohloubí těžkosti spolupráce mezi oběma republikami i se zahraničím.

6. Zákon o vědecké instituci typu akademie je třeba formulovat ve shodě s upraveným zákonem o vědě a technologiích. Zároveň je třeba uvážit, zda výjimečné postavení takové instituce (mimo běžnou vládní správu) je výsostným nárokem oprávněným jen pro tento případ.

V Olomouci dne 11. 4. 1992

Za Klub rektorů ČSFR

Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
předseda Klubu rektorů ČSFR

STANOVISKO KLUBU REKTORŮ K PŘIJÍMACÍMU ŘÍZENÍ

Rektoři českých a slovenských vysokých škol považují přijímací řízení za přechodné opatření, které je vynuceno nedostatečnou kapacitou vysokých škol, nerovnoměrným zájmem maturantů o studium jednotlivých oborů a také značnými rozdíly mezi úrovní maturantů z jednotlivých středních škol. Při přijímání na některé obory, zejména takové, které potřebují k výuce laboratoře a jiná technická zařízení, nebude ovšem možné přijímací zkoušky zrušit ani v budoucnu, zvláště na uměleckých vysokých školách bude třeba zachovat talentové zkoušky. V současné době je tedy nutné podmiňovat přijetí na vysokou školu složením přijímací zkoušky a umístěním uchazeče v pořadí těch, jejichž přijetí dovoluje kapacita vysoké školy. O přijetí na daný obor by měly rozhodovat především předpoklady pro zvolené studium. Těm vysokým školám, kde jsou pro to podmínky, doporučujeme, aby po období, kdy se na vysokou školu hlásí nadměrný počet studentů, zvýšily počet přijímaných a dokončily jejich výběr pro další studium v průběhu prvního ročníku.

Výsledky přijímacího řízení podávají svědectví o tom, že příprava studentů pro vysokoškolské studium má značné nedostatky. Jednou z příčin tohoto nepříznivého stavu je neuspokojivá úroveň části učitelského sboru, a proto je třeba učinit rychlá opatření ke zvýšení odborné a metodické úrovně učitelů na středních školách. Velká odpovědnost zde leží na fakultách vychovávajících budoucí učitele; je třeba zlepšovat jejich úroveň a zvyšovat na nich náročnost studia. Jedním z prostředků nápravy by měly být doškolovací kurzy organizované vysokými školami; každý takový kurs by měl být uzavřen kolokviem.

Rektoři upozorňují na to, že maturantům často chybějí nejzákladnější znalosti ve společenskovědných a přírodovědných oborech. Zvláště velké nedostatky se zjišťují ve znalostech mateřského jazyka, dějin české a slovenské literatury a obecné historie. Střední školy zůstávají mnoho dlužny i přípravě studentů k samostatnému myšlení. Je třeba dosáhnout toho, aby si absolventi střední školy odnesli už ze středoškolského studia aktivní znalost alespoň jednoho světového jazyka. Doporučujeme, aby se zkouška z cizího jazyka stala už od přijímacího řízení na školní rok 1993/94 součástí přijímacích zkoušek, pokud vysoké školy už tak neučinily.

Přijímací řízení ukazuje, že osnovy středních škol nejsou v souladu se vstupními požadavky škol vysokých. Proto je třeba pokračovat v přepracovávání osnov za účasti vysokoškolských odborníků tak, aby výuka na vysokých školách mohla navazovat plynuleji na výuku středoškolskou.

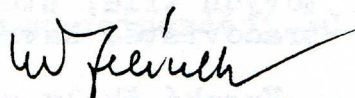
Doporučujeme konání maturitních zkoušek na všech středních školách nejpozději do konce května; tím by se červen uvolnil pro přijímací zkoušky na vysokých školách.

Nedoporučujeme zveřejňovat otázky k přijímacím zkouškám na vysoké školy; dostatečnou informaci o tom, jaké jsou požadavky ke zkouškám, lze čerpat z uvedení tematických okruhů ke zkouškám. Vzhledem k nákladnosti přijímacího řízení navrhuje vybírat poplatek ve výši nejméně 100 Kčs. Pokud jde o způsob, jakým budou školy sdělovat rozhodnutí o nepřijetí uchazeče, soudíme, že ve zprávě uchazeči je třeba podat zdůvodnění nejen odkazem na výsledek přijímacího řízení, ale i na kapacitní možnosti školy.

Upozorňujeme na to, že by úmysl zrušit maturity na konzervatořích vedl ke snížení úrovně všeobecného vzdělání studentů uměleckých škol. Žádáme, aby maturity byly na konzervatořích zachovány.

V Olomouci dne 11. dubna 1992

Za Klub rektorů ČSFR

Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
předseda Klubu rektorů ČSFR

DOHODA REKTORŮ VYSOKÝCH ŠKOL ČSFR O ZÁSADÁCH ODMĚŇOVÁNÍ PODLE
NOVÝCH PLATOVÝCH PŘEDPISŮ

(Interní materiál Klubu rektorů)

Rektoři vysokých škol ČSFR považují realizaci nové platové úpravy pro pracovníky vysokých škol podle zákona ze dne 13. března 1992 o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech za základní opatření v transformaci vysokého školství v současné době. Proto se dohodli na společném postupu při jeho uplatnění, založeném na těchto zásadách:

1. Důsledná diferenciaci při zařazování pracovníků do platových tříd a stupňů s plným využitím stanoveného rozsahu osobního hodnocení.
2. Funkčnímu zařazení je přiřazeno rozpětí platových tříd (nejméně dvě třídy). Pracovníci jsou zařazováni podle vědeckých, pedagogických a pracovních výsledků a aktuálních aktivit.
3. Pro zařazení do platových stupňů, reprezentujících praxi, se uvažuje délka odborné praxe, která se nemusí shodovat s délkou zaměstnání. Při hodnocení je třeba vzít v úvahu eventuální diskriminaci při výkonu povolání.
4. Vědecké hodnosti nejsou přímo určující pro zařazení do platových tříd a stupňů. Posuzují se v celém komplexu vědeckých výsledků. (Předpokládáme, že udělování hodností CSc a DrSc bude definitivně ukončeno v roce 1992.)
5. Základem naplnění výše citovaného zákona je definování personální a funkční struktury (struktury platových tříd) na každém pracovišti podle aktuálních podmínek a koncepce rozvoje školy (systemizace).
6. Právo a odpovědnost za odpovídající zařazení pracovníků do platových tříd, stupňů a osobního hodnocení přísluší vedoucímu pracoviště. Návrh schvaluje děkan nebo rektor.

Vysoké školy připraví v souladu se zákonem a podle výše uvedených zásad platové úpravy a budou požadovat zabezpečení mzdových prostředků, potřebných pro funkci školy až do konce stávajícího rozpočtového období (31. 12. 1992). Dodatečné prostředky k realizaci zákona je nutno rozdělit na základě koeficientů náročnosti jednotlivých oborů, používaných ve vyspělých zemích.

V Olomouci dne 11. 4. 1992

Za Klub rektorů ČSFR

Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
předseda Klubu rektorů ČSFR

ADRESÁTI DOKUMENTŮ 6. ZASEDÁNÍ KLUBU REKTORŮ

Dokumenty 1, 2, 3 byly 14. 4. 1992 zaslány na tyto adresy:

Václav Havel, prezident ČSFR, 119 08 Praha 1 - Hrad.

JUDr. Marián Čalfa, předseda vlády ČSFR, nábr. kpt. Jaroše 4, 125 09 Praha 1.

Doc. JUDr. Petr Pithart, předseda vlády ČR, Lazarská 7, 113 48 Praha 1.

JUDr. Ján Čarnogurský, předseda vlády SR, nám. Slobody 1, 813 70 Bratislava.

Alexander Dubček, předseda Federálního shromáždění ČSFR, Vinohradská 1, 110 02 Praha 1.

JUDr. Dagmar Burešová, předsedkyně České národní rady, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1.

František Mikloško, předseda Slovenské národní rady, Októbrove nám. 12, 812 80 Bratislava.

Prof. RNDr. Petr Vopěnka, DrSc., ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Karmelitská 8, 118 12 Praha 1.

Prof. RNDr. Ján Pišút, DrSc., ministr školství, mládeže a sportu SR, 813 30 Bratislava.

MUDr. Martin Bojar, CSc., ministr zdravotnictví ČR, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2.

MUDr. Alois Kús, ministr zdravotnictví SR, Špitálska 6, 813 05 Bratislava.

Luboš Dobrovský, ministr obrany ČSFR, nám. Svobody 471, 160 00 Praha 6.

Doc. Ing. Antonín Baudyš, CSc., předseda Rady vlády ČR pro vědu a technologie, Lazarská 7, 110 01 Praha 1.

Martin Porubjak, předseda Rady vlády SR pro vědu a techniku, nám. Slobody 1, 813 70 Bratislava.

Dokument 4 byl 16. 4. 1992 zaslán na adresu:

Ing. Jan Koucký, náměstek ministra MŠMT, Karmelitská 8, 118 12 Praha 1.

Předsedkyni České národní rady D. Burešové nebyly dokumenty 1, 2, 3 zasílány poštou; dokumenty osobně předal rektor hostitelské univerzity J. Jařab 14. 4. 1992 s exempláři dokumentu 2 pro všechny poslance ČNR.

Předsedovi Slovenské národní rady F. Mikloškovi byly dokumenty 1, 2, 3 zaslány 14. 4. 1992 poštou. Navíc dokument 2 předsedovi SNR a všem poslaneckým klubům SNR osobně předal místopředseda Klubu rektorů J. Švec 23. 4. 1992.

Jako konkrétní ukázkou otiskujeme na následující stránce dopis adresovaný prezidentu ČSFR.

KLUB REKTORŮ ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL

Kancelář Klubu rektorů
Masarykova univerzita
Burešova 20
601 77 Brno

Tel. 05-757000, fax 05-756125

Vážený pan
Václav Havel
prezident ČSFR
119 08 Praha 1 - Hrad

V Brně dne 13. dubna 1992

Vážený pane prezidente,

dovolujeme si Vám zaslat dokumenty přijaté na 6. zasedání Klubu rektorů českých a slovenských vysokých škol, které se konalo ve dnech 10. a 11. dubna 1992 v Chudobíně a v Olomouci péčí Univerzity Palackého:

- (1) Stanovisko Klubu rektorů k výsledkům expertizy OECD o potřebě novelizace zákona o vysokých školách.
- (2) Stanovisko Klubu rektorů k návrhům zákona ČR o vědě a technologiích a zákona SR o vědě a technice.
- (3) Stanovisko Klubu rektorů k přijímacímu řízení.

V dokonalé úctě

za Klub rektorů českých a slovenských vysokých škol

Prof. PhDr. Josef Jařab, CSc.
rektor hostitelské univerzity

Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
předseda Klubu rektorů ČSFR

OHLASY NA 6. ZASEDÁNÍ KLUBU REKTORŮ V TISKU

13. 4. 1992

LIDOVÉ NOVINY - Klub rektorů o "přijímačkách".

NOVINY - Zrušit přijímací zkoušky.

MORAVSKOSLEZSKÝ DEN - Rektoři k přijímacímu řízení na vysokých školách. "Na studium bez zkoušek?"

HANÁCKÉ NOVINY - Rektoři v Chudobíně.

14. 4. 1992

SVOBODNÉ SLOVO - Podnětné jednání rektorů vysokých škol na Hané. "Maturity už v květnu?" (Jaroslav Jelínek.)

HANÁCKÉ NOVINY - O Klubu rektorů nevážně a vážně. "Intelektuálům atentáty nehrozí." (Miroslav Veselovský.)

PULS - Rektoři vysokých škol v Chudobíně a v Olomouci. "Bez přijímacích zkoušek."

15. 4. 1992

METROPOLITAN - Přijímací řízení na VŠ.

17. 4. 1992

ROVNOST - Mezi českými a slovenskými rektory vzácná shoda. "Přijímací zkoušky přežitkem?" (Rozhovor Hany Pospíšilové s předsedou Klubu rektorů Milanem Jelínkem.)

ŽURNÁL UP - Klub rektorů jednal u nás. (Miroslav Veselovský.)

KONFERENCE STUDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL ČSFR ⁺)

VUT Brno, 12.-14. 5. 1992

Jak jistě víte, je připravována novela vysokoškolského zákona a nový způsob financování vysokých škol. Je proto v našem zájmu, abychom se k připravovaným změnám vyjádřili i my studenti. Vždyť nás se tyto změny dotknou nejvíce. Nechceme přece, aby se opět jednalo o nás bez nás.

Proto jsme se rozhodli svolat studentskou konferenci, kde by se názory nás studentů prezentovaly. Závěrečná zpráva z této konference bude zaslána výkonným orgánům obou republik.

Na konferenci budou pozváni i zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, ministerstva školství, mládeže a sportu SR, ministerstva financí a zástupci federální vlády.

Aby mohla být závěrečná zpráva této konference brána jako reprezentativní stanovisko všech studentů vysokých škol v ČSFR, je nutné, abyste se této konference zúčastnili v hojném počtu.

Předběžná témata, jichž by se konference měla týkat

(1) Studentské aktivity.

Práce Stavovské unie studentů a Nezávislého svazu studentů, vydávání fakultních časopisů, práce v klubech, práce kolejních rad, určení pravidel výběru zástupců studentů pro reprezentační účely a jednání apod.

(2) Financování vysokých škol.

Změna přímých a nepřímých dotací, placení školného, hledání jiných zdrojů financování vysokých škol, příspěvková organizace apod.

(3) Novela vysokoškolského zákona.

Příspěvky, výhrady a návrhy pro projednání novely VŠ zákona.

⁺) Poznámka redakce: Informaci o konferenci studentů vysokých škol ČSFR dostali ve znění zde uvedeném všichni účastníci 6. zasedání Klubu rektorů. Materiály předložil rektor VUT Brno E. Ondráček.

(4) Zkušenosti z prací Akademických senátů fakulty a školy.

Postřehy z práce, spolupráce s pedagogy, pracovní podmínky, kompetence apod.

(5) Studium na vysokých školách v budoucnosti.

Rozvolňování studia, volba vyučujícího, kreditový systém, snížení rozsahu učebních hodin, bakalářské studium, akreditace, zapojení studentů do vědecké činnosti apod.

(6) Problémy absolventů vysokých škol.

Dle vašeho zájmu je možné rozšíření nebo pozměnění navrhopných témat jednání.

Prosíme vás, abyste se přihlásili se svými diskusními příspěvky do jednotlivých témat, protože témata budou probírána odděleně v jednotlivých tematických klubech. V těchto klubech budou zpracovány zprávy, které budou předneseny v druhé společné části konference. Z nich pak vyjde po další diskusi závěrečný protokol z jednání studentské konference. Tento bude zaslán všem výkonným orgánům, jichž se projednávají problémy týkají.

Co se týká stravování a ubytování, bude zajištěno v kolejích a menzách VUT. Předběžná cena se bude pohybovat okolo 200,- Kčs. Další podrobnosti sdělíme po zaslání závazné přihlášky.

Závaznou přihlášku na konferenci zároveň s přihlášením do temetického klubu zašlete na kontaktní adresu nejpozději 30. dubna 1992.

Za přípravný výbor:

Petr Kořínek

AS VUT FAST

Radek Konvičný

AS VUT

Pavel Pravec

AS VUT FS

Kontaktní adresa

Petr Kořínek
Nezávislý svaz studentů VUT FAST
Veveří 95
602 00 Brno

KONCEPCE VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V ČSFR

V současné době předložilo předsednictvo Rady vysokých škol ČR materiál nazvaný Návrh tezí koncepce vysokých škol v ČR pro období 1992-1997 s výzvou, aby se k návrhu vyjádřily akademické sbory vysokých škol a fakult.

Na 6. zasedání Klubu rektorů informoval rektor Hanzl o písemné žádosti místopředsedy Rady vysokých škol ČR Prof. Vlčka o zprostředkování spolupráce s Klubem rektorů v této záležitosti. Proto se všem rektorům (nikoliv jiným adresátům Bulletinu) přikládá "Návrh" jako samostatný materiál, bez jakýchkoliv úprav.

Koncepce má být předložena k diskusi v Radě vysokých škol dne 28. 5. 1992. Prosíme proto všechny rektory o zaslání stanovisek, resp. připomínek k "Návrhu" přímo na adresu Prof. Ing. Dr. Jaroslav Vlček, DrSc., prorektor ČVUT, Thákurova 7, 166 29 Praha 6 - Dejvice. Kopii svého vyjádření laskavě zašlete Kanceláři Klubu rektorů. Kancelář došlé materiály zpracuje a rozešle všem rektorům tak, aby byly k dispozici s přiměřeným předstihem před 7. zasedáním Klubu rektorů (25.-26. 9. 1992).

KE STYLU PRÁCE KLUBU REKTORŮ

Klub rektorů se už vžil jako dobrovolné sdružení představitelů 42 českých a slovenských vysokých škol. Podle vůle většiny rektorů není toto sdružení institucionalizováno, nemá zvláštní statut a není vybaveno žádnými pravomocemi. Zdálo by se, že se za těchto okolností nebudou rektori cítit zavázáni k pravidelné účasti na schůzkách a že nebudou na nich vyvíjet zvláštní aktivitu. Skutečnost je jiná. Každé zasedání Klubu rektorů je považováno za významnou událost v životě vysokých škol, všichni rektori pokládají účast na něm za prestižní záležitost svou a své školy a každé zasedání je charakterizováno aktivitou všech účastníků. Podíl na tvorbě prohlášení, která vycházejí z jednání Klubu, chápou všichni jako svou povinnost, jejíž plnění přispívá ke zvyšování autority vysokých škol.

Význam Klubu pro činnost rektorů nelze dost ocenit. Rektorům se dostalo fóra pro diskuse, na nichž si mohou vyměnit zkušenosti ze své řídicí činnosti, mohou zde hodnotit nejrůznější iniciativy vycházející z jednotlivých vysokých škol, mají možnost projednávat společně základní dokumenty o vysokých školách, ať vznikly v zemích českých, nebo na Slovensku, a konečně mohou vypracovávat společná stanoviska a předkládat je našim nejvyšším orgánům. Zanedbatelná není ani společenská stránka schůzek, která se projevuje posilováním přátelských vztahů mezi rektory. Schůzky umožňují srovnávat operativnost jednotlivých rektorátů, neboť ty zajišťují všechny služby potřebné k hladkému průběhu jednání. V některých vysokoškolských střediscích mohou rektori poznat i umělecké soubory, které danou vysokou školu, organizátorku schůzky, reprezentují. Vzhledem k tomu, že se Klub rektorů stává stále víc partnerem zahraničních Konferencí rektorů, rozšiřuje se na schůzkách program věnovaný otázkám mezinárodní spolupráce a na jednání Klubu jsou zváni představitelé zahraničních vysokoškolských institucí.

Stále větší rozsah činnosti Klubu si vynutil vytvoření Kanceláře Klubu jako koordinačního a dokumentačního střediska. Kancelář přistoupila k nepravidelnému vydávání Bulletinu Klubu rektorů, v němž jsou soustředěny dokumenty z jednání Klubu, informace o spolupráci vysokých škol, informační materiály o podobných sdruženích v zahraničí, zprávy o mezinárodních akcích apod. Kan-

celář má také možnost koordinovat akce vysokých škol v období mezi zasedáními Klubu a informovat o nich všechny vysoké školy.

Po půl druhém roce činnosti se nabízí úvaha o tom, jaký styl práce má Klub volit, aby si nejen zachoval svůj dosavadní prestiž, ale ještě ho posílil a zasedání Klubu učinil intenzívnějšími jak pro diskusi, tak i pro tvorbu dokumentů. Třebaže se zasedání konají ve dvou- až tříměsíčních intervalech, bylo by výhodné stanovit na poslední schůzce spolu s místem dalšího zasedání i jeho rámcový program. Rektor pořádající další zasedání by měl sice právo program přizpůsobit potřebám doby, ale měl by to činit po dohodě s předsedou Klubu. Stanovení rámcového programu pro příští zasedání Klubu by dovolilo rektorům jednotlivých škol, aby k daným tématům shromažďovali stanoviska svých kolegů, připravovali písemný materiál a v případě potřeby navrhovali změnu programu. Bylo by prospěšné, kdyby zasedání Klubu bylo svoláno s uvedením programu asi měsíc před schůzkou. Jednotliví rektori by pak měli čas, aby dosáhli změny programu a také aby se na zasedání důkladněji připravili.

Program zasedání by neměl obsahovat víc než tři zásadní body. Dosavadní zkušenosti svědčí o tom, že bohatší program zkracuje možnost podrobnější diskuse a omezuje čas potřebný pro vypracování závěrů. Jednání Klubu by prospělo, kdyby byli pro jednotlivé body stanovení referenti, kteří by uvedli do dané problematiky. Intenzívnost diskuse by mohla být zvýšena tím, že by referenti připravili teze, které by mohla Kancelář Klubu rozeslat všem rektorům. Teze by usnadnily přípravu rezolucí. Kdyby si aktuální situace vynutila zařazení dalších bodů na program zasedání, mohly by přijít na řadu v rámci konstantního bodu Různé.

Doporučoval bych, aby na každé zasedání byl pozván předseda některé Konference rektorů a aby mu byla vyhrazena hodina pro referát o organizaci rektorů v příslušné zemi i pro následující diskusi. Bylo by výhodné, kdyby host přivezl propagační materiály Konference nebo aspoň vypracoval teze o činnosti Konference ve své zemi. Měli bychom dosáhnout toho, aby setrval na zasedání nejméně první den a aby mu průběh jednání tlumočil překladatel. Protože naše diskuse mají slušnou úroveň, mohl by host podat zprávu o projednávaných otázkách své Konferenci a podnítit tak konkrétní mezinárodní spolupráci.

Tvorbu usnesení by ulehčilo, kdyby rektori předložili stručné teze příspěvků, na něž se připravili. Teze by pak mohly sloužit jako podklady k vypracování závěrů. Kromě toho by se tezí diskusních příspěvků nebo stručných záznamů o nich mohlo využít při pořizování zápisu ze zasedání.

Každá schůzka Klubu by měla být včas ohlášena hromadným sdělovacím prostředkům, aby dosáhla potřebné publicity. Referenti k jednotlivým bodům by mohli poskytovat interview a mohli by informovat o závěrech, které vzešly z diskuse. Na večerní společenské posezení by měl Klub pozvat starostu města, popř. jiné činitele odpovědné za školství a kulturu. Mohlo by to posílit pozici školy pořádající zasedání Klubu rektorů.

Milan Jelínek

DISKUSE KE STYLU PRÁCE KLUBU REKTORŮ - VÝZVA REDAKCE

Redakce Bulletinu se obrací na všechny rektory, kteří chtějí zveřejnit své názory na styl práce Klubu rektorů, aby své příspěvky zasílali na adresu Kanceláře. Výsledky odezvy na tuto výzvu mohou dobře posloužit při programové přípravě dalších zasedání Klubu.

KONFERENCE REKTORŮ A PREZIDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL VE SPOLKOVÉ REPUBLICE NĚMECKO

Konference rektorů vysokých škol je dobrovolné sdružení univerzit a vysokých škol ve Spolkové republice Německo. Vznikla v roce 1949 - pod názvem Západoněmecká konference rektorů - sjednocením vysokoškolských sdružení tří západních okupačních zón v Německu a navázala tehdy na tradici, která započala kolem roku 1890 rektorskými konferencemi pruských univerzit a byla přerušena v roce 1936.

Konference rektorů má v současné době 220 členských vysokých škol. Na území starých spolkových zemí k ní patří všechny státní a státem uznávané univerzity, technické univerzity, vysoké školy technické, všeobecné vysoké školy, pedagogické a ostatní vědecké vysoké školy, všechny státní a církevní odborné vysoké školy, všechny umělecké a hudební vysoké školy, převážná část církevních a filozoficko-teologických vysokých škol a obě vojenské univerzity; mezi členy nepatří pouze několik soukromých vysokých škol a dále resortní odborné vysoké školy určené jen pro úředníky.

V konferenci rektorů spolupůsobí členské vysoké školy, zastoupené svými rektory nebo prezidenty, při všech otázkách, které se týkají jejich poslání ve vědě, výuce, studiu a samosprávě. Cíle této součinnosti jsou

- vytváření mínění v oblastech vysokoškolské politiky a koordinace rozmanitých zájmů, potřebná k tomu, aby při všech regionálních a organizačních rozdílech byla ve vysokém školství zajištěna potřebná míra jednotnosti, mobility a propustnosti;
- poradenství politickým, administrativním a legislativním instancím spolkové i zemské úrovně, spolupráce s jinými vědecko- a kulturněpolitickými institucemi, jakož i rozsáhlé osvětové působení ve veřejnosti s informacemi o poslání a o potřebách vysokých škol;
- informování vysokých škol a všech ostatních zainteresovaných subjektů o vývoji vysokoškolské politiky doma i v cizině, jakož i soustřeďování a dokumentace příslušné literatury;

- koordinace mezinárodních kontaktů německých vysokých škol jak k zahraničním konferencím rektorů, tak k mezinárodním a nadnárodním organizacím a zabezpečení spolupráce přesahující hranice ve vědě, výzkumu a výuce se zahrnutím mobility vysokoškolských učitelů a studentů.

Vytváření mínění uvnitř konference rektorů vyžaduje trvalou zpětnou vazbu s členskými vysokými školami; vyúsťuje v doporučení a stanoviska. Konference rektorů se tak snaží uplatnit hlas vysokých škol ve veřejné diskusi.

Orgány konference rektorů jsou plénium, senát, prezídium a prezident.

Plénium je nejvyšší rozhodovací orgán. Tvoří je rektori a prezidenti členských vysokých škol s hlasovacím právem (těmito vysokými školami jsou jen některé - viz tabulku). Plénium je příslušné zejména pro konzultování a rozhodnutí o doporučeních a stanoviscích k zásadním problémům vysokého školství a vzdělávání, pro volbu prezidenta a viceprezidentů, pro záležitosti zákonodárné povahy (stanovy, statuty, předpisy) a pro hospodaření.

Prezident svolává jednou ročně rektory a prezidenty všech členských vysokých škol k výročnímu shromáždění, které se koná na některé členské vysoké škole a slouží obecné rozpravě o určitém tématu vysokoškolské, vědecké nebo vzdělávací politiky.

Senát je reprezentativní orgán, do něhož vysílají členové s hlasovacím právem své zástupce podle klíče odpovídajícího poměru hlasů v plénu tak, jak to odpovídá územnímu kritériu nebo kritériu danému typem školy (viz tabulka). K takto určeným členům senátu přistupují ex officio předsedové zemských konferencí rektorů.

Prezídium tvoří prezident a pět viceprezidentů. Pracuje na resortním principu. Funkční období je dvouleté.

Prezident zastupuje Konferenci rektorů unvitř i navenek. Řídí běžnou agendu a vede zasedání orgánů. Funkční období je dvouleté. Je možnost opětovné volby. Prezident musí být současným nebo bývalým rektorem nebo prezidentem nebo členem vysokoškolského grémia. Na podporu činnosti prezidenta a orgánů zřídila Konference rektorů v Bonnu Generální sekretariát. Má v současné době cca 40 pracovníků.

V roce 1965 byla zřízena soukromoprávní Nadace pro podporu Konference rektorů vysokých škol. Prezídium a generální sekretář, který je pověřen hospodařením, tvoří představenstvo nadace. K plnění svého poslání dostává nadace příspěvky od zemí a od spolku.

TABULKA S ÚDAJI O POČTU ČLENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL A POČTU HLASŮ
V PLÉNU A SENÁTU

Skupina	Počet členů	Hlasovací právo	
		Počet hlasů	
		v plénu	v senátu
1. Univerzity, vysoké školy technické, pedagogické vysoké školy, všeobecné vysoké školy	75	75	24
2. Pedagogické vysoké školy Bádensko-Württembersko	6	3	1
3. Odborné vysoké školy	84	11	3
4. Umělecké a hudební vysoké školy	29	2	1
5. Filozoficko-teologické a církevní vysoké školy	9	2	1
6. Ostatní vysoké školy	1	1	1
7. Zvláštní instituce podle § 28 organizačního řádu Konference rektorů	16	5	2
	220	99	33

ADRESÁŘ KLUBU REKTORŮ

V Bulletinu Klubu rektorů č. 1 byl reprodukován dřívější adresář s výzvou o doplnění, resp. opravu uvedených údajů. Do dnešního dne (30. 4. 1992) nedošlo žádné sdělení. Adresář bude nově uspořádán s využitím údajů uvedených v Bulletinu č. 1 a bude zveřejněn v Bulletinu č. 3.

Doporučujeme prověřit údaje a eventuální doplňky či opravy písemně sdělit Kanceláři Klubu rektorů. Uzávěrka redakční práce na adresáři je 22. 5. 1992.

KNIHOVNA KLUBU REKTORŮ

K dnešnímu dni (30. 4. 1992) došly do knihovny Klubu rektorů informační materiály o těchto vysokých školách:

- Masarykova univerzita Brno,
- Univerzita P. J. Šafárika Košice,
- Technická univerzita Košice,
- Vysoká škola zemědělská Praha,
- Univerzita Palackého Olomouc,
- Univerzita Komenského Bratislava.

K OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA BULLETINU KLUBU REKTORŮ

- Australská cena za rok 1993
- Informace o Švýcarském centru pro vysoké školství
- Společná schůzka Koordinačního výboru Konferencí rektorů členských zemí ES a národních Konferencí rektorů (Brussel, červen 1992)
- Návštěva Australského výboru výkonných rektorů v ČSFR (červenec/srpen 1992)
- Dopis předsedy Klubu rektorů ministru Klausovi (zdaňování stipendií PGS)
- Informace o "The Prague Institute of Advanced Studies"
- Informace o službách Dokumentačního a informačního střediska Evropských společenství Univerzity Karlovy
- Z informačního bulletinu "Informace z Evropy"
- K mezinárodní konferenci "Academic Freedom and University Autonomy" (Rumunsko, 5.-7. 5. 1992)
- Adresář Klubu rektorů

Redakce: M. Černohorský, M. Fojtíková.

Vydavatel: Kancelář Klubu rektorů, Masarykova univerzita,
Burešova 20, 601 77 Brno.
Tel. 05-757000, fax 05-756125.

Určeno pro potřebu Klubu rektorů.